

Obsah

Zkratky	9
Předmluva	11
1. Úvod	15
2. Stručný přehled současného poznání	19
2.1. Systémové pojetí reality	19
2.2. Základní vlastnosti lidského systému	27
2.3. Pohromy jako zdroje rizika	33
2.4. Poznatky důležité pro řízení rizika	36
2.5. Rizika spojená s nebezpečnými látkami a bezpečnost	43
2.6. Aktuální poznatky o riziku, bezpečnosti a spolehlivosti a jejich aplikace při řízení rizik	57
2.7. Vyhodnocení existujících požadavků a zkušeností	82
3. Riziko	85
3.1. Pojetí rizika	85
3.2. Ohrožení a riziko	89
3.2.1. Stanovení ohrožení	94
3.2.1.1. Metodika extrémních hodnot	94
3.2.1.2. Další metodiky	97
3.2.1.3. Postup pro určení ohrožení daného místa	102
3.2.2. Stanovení rizika	108
3.2.2.1. Postup pro stanovení rizika	110
3.2.2.2. Postup pro stanovení rizika pro potřeby strategického řízení	118
3.3. Dílčí, integrované a integrální riziko	119
3.3.1. Algoritmy pro stanovení dílčího, integrovaného a integrálního rizika	120
3.3.2. Vybrané typy rizik	124
3.3.2.1. Rizika sledovaná v projektech EU	124
3.3.2.2. Bezpečnostní riziko	127
3.3.2.3. Celkové riziko území, objektu či organizace zaměřené na bezpečí a udržitelný rozvoj sledované entity	128
3.3.2.4. Důležité aspekty pro stanovení rizika	130
3.4. Rámcový logický model procesu stanovení rizik v území či jiné entitě	134
3.5. Přijatelnost rizika	136
3.6. Kvalifikovaný postup pro srovnání rizik	147

4. Pojmy	151
4.1. Obecná charakteristika	151
4.2. Základní pojmy spojené s řízením bezpečnosti	152
4.3. Seznam pojmů pro zpracování dat, analýzu a hodnocení rizik	166
5. Data a metody	180
5.1. Data	180
5.1.1. Sběr dat	180
5.1.2. Nároky na datové soubory	182
5.1.3. Nejistota a neurčitost u dat	184
5.1.4. Aplikace teorie mlhavých (Fuzzy) množin při studiu pohrom	184
5.1.5. Homogenita, validita, spolehlivost a vypovídací schopnost datových souborů	185
5.1.6. Datová základna	186
5.1.7. Charakteristika dat o pohromách v ČR	187
5.1.8. Databáze MARS, MHIDAS a GEOSS	188
5.2. Zpracování dat	190
5.2.1. Pojmy a přístupy spojené se zpracováním dat	193
5.2.2. Metody hodnocení používané při řízení rizik	200
5.2.3. Prognostické metody	204
5.2.4. Pracovní postup pro stanovení rizik	206
5.3. Vybrané poznámky	208
5.3.1. Moderní postup pro zajištění cílů	208
5.3.2. Některé poznatky z praxe	212
6. Metodická podpora analýzy a hodnocení rizik	213
6.1. Poznatky důležité pro úvahy o analýze a hodnocení rizika	214
6.2. Metody používané při analýze a hodnocení rizik	218
6.2.1. Aplikace základních metod spojených s identifikací, analýzou a hodnocením rizik v souvislosti s řízením rizik	222
6.2.2. Další údaje o metodách pro stanovení rizik	255
6.2.3. Analýza a hodnocení rizik spojených s technologiemi s přítomností nebezpečných látek	257
6.3. Vybrané poznatky o analýze a hodnocení rizik zacílené na zvládání rizik	270
6.3.1. Poznatky spojené s riziky u technologií	270
6.3.2. Kritická místa při hodnocení rizik	273
7. Řízení rizika	277
7.1. Zásadní poznatky pro řízení rizik	279
7.2. Specifika, která se musí zvažovat při řízení rizika	285
7.2.1. Důležité znalosti o pohromách	286
7.2.2. Důležité metodické aspekty	286
7.2.2.1. Řízení a jeho vybrané nástroje	288
7.2.2.2. Procesní modely	290
7.2.2.3. Procesní modely z praxe	291
7.2.2.4. Procesní modely pro krizové řízení	293
7.2.2.5. Úseky řízení, ve kterých se používají procesní modely	293
7.2.3. Důležité znalosti o objektu, jehož rizika chceme řídit	294
7.2.4. Způsoby vypořádání rizik	295
7.3. Proč je důležité řízení integrálního / komplexního rizika	295

7.4. Stav na úseku řízení rizik v Evropě	298
7.5. Řízení rizika v časové ose	300
7.6. Zpracování relevantních podkladů pro řízení rizik a logický postup pro řízení rizik. . .	302
7.7. Modely řízení rizik	308
7.8. Podpůrné prostředky pro kvalifikované řízení rizik	316
7.8.1. Aspekty důležité pro řízení rizika systému systémů	317
7.8.2. Plánování pro podporu řízení rizika systému systémů	318
7.8.3. Zlatá pravidla všech zúčastněných pro zajištění bezpečnosti	323
7.8.4. Program na zvyšování bezpečnosti v objektu i území	325
7.8.5. Systém řízení bezpečnosti	327
7.8.6. Přiměřené náklady na zajištění bezpečného území a bezpečné organizace	333
7.9. Řízení rizik v rámci řízení procesů	335
7.9.1. Procesní modely pro řízení rizik a příklady	338
7.9.2. Právní a odborná odpovědnost	344
7.9.3. Nedostatky v české praxi	348
7.10. Metodika pro výběr optimálního modelu řízení rizik	348
7.10.1. Koncept pro konstrukci nástroje řízení	349
7.10.1.1. Výchozí poznatky pro konstrukci nástroje řízení	349
7.10.1.2. Aspekty území, které jsou důležité pro jeho řízení	352
7.10.1.3. Program na zvyšování bezpečnosti území	355
7.10.2. Vícekriteriální hodnocení pro potřebu řízení rizik území.	358
7.10.3. Nástroj pro hodnocení variant řízení území a pro výběr optimální varianty.	368
7.10.4. Aplikace nástroje v praxi	376
8. Závěr	379
Literatura.	384
Příloha 1 – Seznam známých pohrom – zdrojů / příčin rizik	399
Příloha 2 – Koncepty používané v odborné literatuře	401
Příloha 3 – Nařízení REACH	403